

Preliminär redovisning av arkeologisk utredning/undersökning

Administrativa uppgifter

Lst dnr:	Frivillig, ej KML-beslut	ÖM dnr:	0034/23	ÖM projektnr:	002171
Län:	Östergötlands län	Kommun:	Åtvidaberg	Sn/sd:	Åtvid
Fastighet/lokal:	Vrånghult 2:4				
Lämnings-id		Undersöknings-id			
Typ av undersökning:	Arkeologisk utredning etapp 1	Typ av exploatering:		Detaljplan	
Exploatör:	Åtvidabergs kommun	Projektledare:		Anders Olofsson	
Fältarbete start:	2023-03-03	Fältarbete avslut:		2023-03-06	

Preliminära resultat

Östergötlands museum utförde under våren 2023 en arkeologisk utredning, etapp 1 som berörde Vrånghult 2:4, Åtvids sn, Åtvidabergs kommun, Östergötlands län.

Utredningen föranleddes av att Åtvidabergs kommun arbetar med en detaljplan över området Sockertoppen, Vrånghult 2:4. Inom området planeras verksamhet av typen industri och handel (*Åtvidabergs kommun. Miljökonsekvensbeskrivning. Detaljplan för del av Vrånghult 2:4, Sockertoppens industriområde*. Norconsult 2022). Uppdragsgivare var Åtvidabergs kommun som också stod för kostnaderna. Utredningen var en s.k. frivillig etapp 1-utredning utan KML-beslut.

Det aktuella området är ca 15 ha stort och höjden över havet är ca 95-110 m. Längst i nordväst och sydöst består området av åker-/ängsmark. Den mellersta och sydvästra delen av området är stort av sentida verksamheter, med påförda jordmassor och dumphögar. I nordöstra delen ligger en skogsbeklädd höjd, Kyrkängskullen. Genom området löper en väg i riktning NNÖ-SSV som följer samma sträckning som ett tidigare järnvägsspår. Sydväst om utredningsområdet ligger Sockertoppen, en bergknalle med en f.d. skidbacke som vetter mot utredningsområdet.

Inga fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar är sedan tidigare kända inom utredningsområdet. Dock finns sådana i närheten, varav här kan nämnas L2008:834 Kolningsanläggning, L2009:9364 Område med skogsbrukslämningar (kolbotten och kojgrund) samt L2008:805 Gruvhål, samtliga belägna öster om aktuellt område. Väster om utredningsområdet finns L2008:760 Gruvområde, L2008:772 Område med skogsbrukslämningar (kolbotten och kojgrund),

ÖSTERGÖTLANDS MUSEUM

RAOUL WALLENBERGS PLATS • BOX 232 • SE-581 02 LINKÖPING • +46 13 23 03 00
INFO@OSTERGOTLANDSMUSEUM.SE • WWW.OSTERGOTLANDSMUSEUM.SE • ORG 822000-6103

L2008:716 Husgrund, historisk tid och L2008:5087 Lägenhetsbebyggelse (torplämning efter torpet Björkelund). Samtliga nämnda lämningar är registrerade som övrig kulturhistorisk lämning i Kulturmiljöregistret. Endast en lämning i närområdet är registrerad som fornlämning, L2008:828 Gruvområde, söder om aktuellt utredningsområde.

Vid fältinventeringen noterades en äldre väg i den norra delen av utredningsområdet. Vägen sträcker sig i västra delen i riktning SV-NV för att i östra delen vika av i riktning NV-SÖ. Numera är vägen synlig som en smal gräs-/slybeväxt remsa med diken på ömse sidor. Vägen syns på Häradsökonomiska kartan från 1868-77.

I övrigt noterades ansamlingar av röjningssten i framförallt västra kanten av Kyrkängskullen.

Utredningen har resulterat i att två ytor, objekt, identifierats där Östergötlands museum rekommenderar att en arkeologisk utredning, etapp 2 utförs innan ytorna exploateras. Dessa objekt har framförallt baserats på terränglägen där förhistoriska boplatser skulle kunna dölja sig under marken:

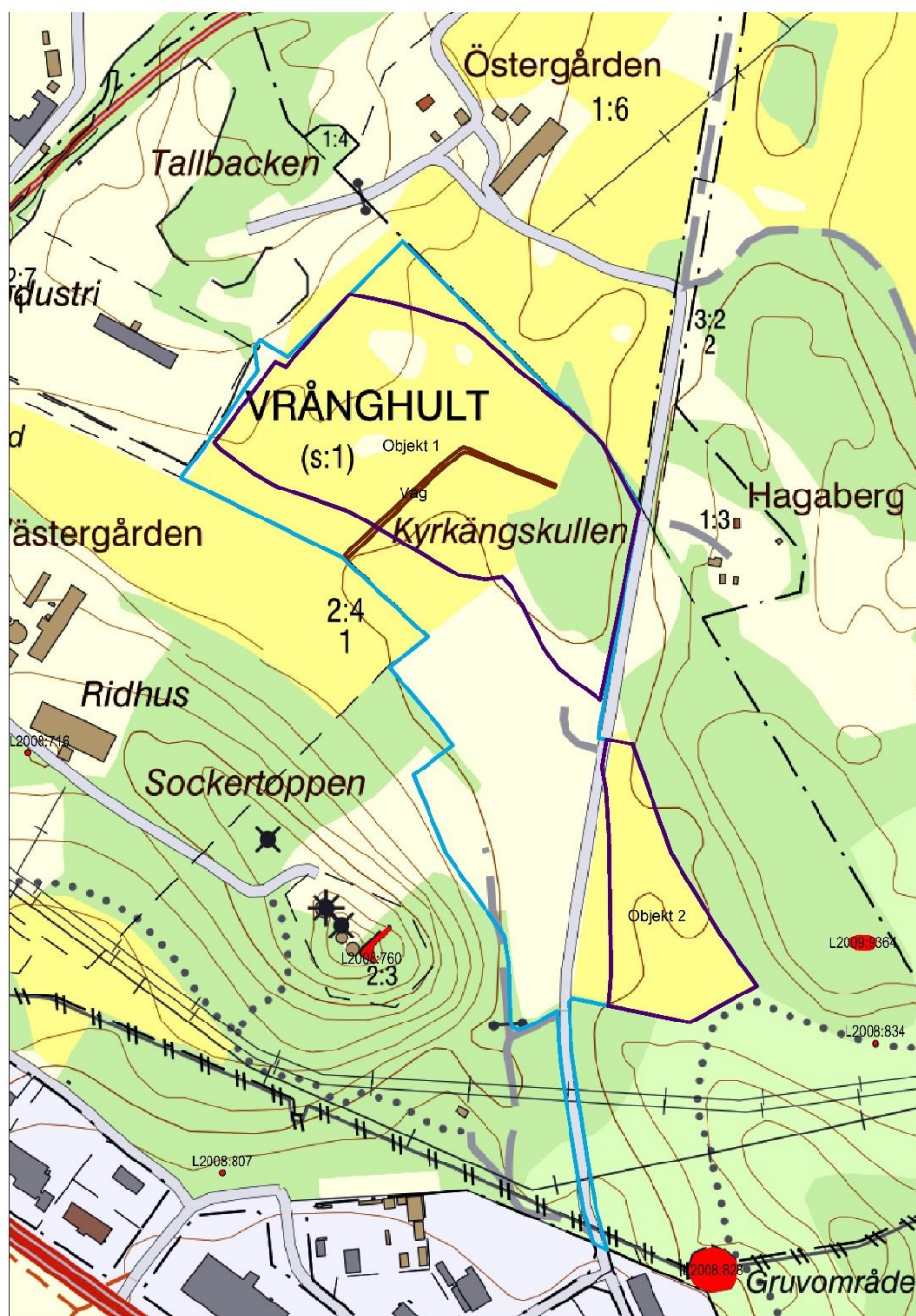
Objekt 1 utgörs av en 66 300 m² stor yta i utredningsobjektets norra del. Ytan utgörs av högre liggande partier av den åker/äng som utgör utredningsområdets nordvästra yta samt den skogsbeklädda Kyrkängskullen. Även på den senare finns relativt plana partier som skulle kunna hysa förhistoriska lämningar.

Objekt 2 utgörs av en ca 17 900 m² stor yta i utredningsområdets sydöstra del. Objektet utgörs av de högre liggande delarna av en åker-/ängsyta öster om den väg som löper i nord-sydlig riktning genom området.

Sammanfattningsvis rekommenderar Östergötlands museum att en arkeologisk utredning, etapp 2 utförs inom två ytor, Objekt 1 och 2, med en yta om sammanlagt ca 8,4 ha.

Linköping 2023-03-20

Anders Olofsson
antikvarie

Teckenförklaring

- Utredningsområde
- Objekt
- Väg

200 100 0 200 Meters

Karta över utredningsområdet.

ÖSTERGÖTLANDS MUSEUM

RAOUL WALLENBERGS PLATS • BOX 232 • SE-581 02 LINKÖPING • +46 13 23 03 00
 INFO@OSTERGOTLANDSMUSEUM.SE • WWW.OSTERGOTLANDSMUSEUM.SE • ORG 822000-6103

Objekt 1 från söder.

Objekt 1 från väster.

Vägen i norra delen av utredningsområdet från sydöst.

Kyrkängskullen från söder.

Centrala delen av utredningsområdet från sydväst.

Objekt 2 från söder.